

STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS PALEISTAS

Jurininkai išvaikė Rusijos Steigiamąjį Susirinkimą

Darbininkai reikalauja atidavimo visos valdžios jų Sovietams

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 21, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

RUSIJOS STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS PALEISTAS.

Bolševikai apšaukė Steigiamąjį Susirinkimą, o paskui jurininkai jį išvaikė.

PETROGRADAS, sausio 19 (suvelinta). — Oficialiai šandie paskelbta, kad bolševikų valdžia paleido Steigiamąjį Susirinkimą. Oficialis pranešimas sako, kad jurininkų sargyba paleido Susirinkimą šryt, 4 valandą ir kad patvarkymas apie paleidimą bus išleistas dieną.

Pranešimas sako:

„Kada Steigiamasis Susirinkimas po valandos svarstymo nubalsavo prieš deklaraciją, padarytą centralinio pildomojo komiteto prezidentu, bolševikai apšaukė salę ir juos pasėdė kairieji social-revoliucionieriai dėti Susirinkimo nenorėjimo užgerti budų, sulig kuriais yra vedamos taikos tarybos. Šryt 4 valandą jurininkai paleido Steigiamąjį Susirinkimą. Šandie bus išleistas patvarkymas, paleidžiantis Susirinkimą.

Pirmą nurodymą apie šias aštias priemones laikrastininkai gavo šryt 6 val., kada jiems buvo pranešta, kad šandie Tauridos rūmai, kur vakar prasidėjo Steigiamąjo Susirinkimo posėdis, bus uždaryti Susirinkimo nariams, laikrastininkams ir visiems kitiems.

Tuo pačiu metu visos Rusijos geležinkelų darbininkų kongresas, 273 balsais prieš 61 priėmė rezoliuciją, paremiančią Steigiamąjį Susirinkimą ir kviečiančią liaudies komisarų sutikti su didžiūma, tikslu sudaryti valdžią, atsakomą prieš Susirinkimą.

Iš Maskvos pranešama, kad daug ten žmonių sužeista ir užmušta, raudonajai gvardijai pradėjus šaudyti į pritariančius Steigiamąjį Susirinkimui demonstrantus.

KO REIKALAUJA RUSIJOS DARBININKAI.

Darbininkai reikalauja steigimo Sovietų respublikos, atidavimo Sovietams valdžios ir darbininkų apginklavimo.

LONDONAS, s. 19 (suve-

linita). — Reuteris gavo sekamą pranešimą iš Petrogrado:

„Sekama yra sutrauka deklaracijos darbininkų teisių, priimtų Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybų centralinio Pildomojo komiteto ir perskaitytos Steigiamajam Susirinkimui:

„Steigiamasis Susirinkimas nutaria, kad Rusija būtų paskelbta Sovietų respublika. Centralinė ir vietinė valdžia priglūti tiems Sovietams. Sovietų respublika sudaryta pamatais laisvo susivienijimo laisvų tautų po konstitucija nacionalių Sovietų respublikų konfederacijos.

„Po to seka ilga eilė išlygų. Punktas 2 paskelbia panaikinti privatišką žemės nuosavybę, kuri turi pereiti valstybės nuosavybėn. Tas pats punktą išdėsto verstini visiems darbo principai, taipgi paskelbia apsiginklavimą darbininkų ir valstiečių klesos.

„Punktas 3 užgria siekinius Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybos už demokratinę taiką ir užgria patvarkymą, panaikinantį visas Rusijos skolas.

Darbininkų valdžia.

„Punktas 4 sakė: „Rinkimai bus įvykusi pagal rinkimų sąrašą, padarytą prieš žmonėms pradėjus organizuoti socialę (?) partiją, Steigiamasis Susirinkimas skaito save negalinčiu niekame priešintis spėkai darbininkų ir kareivių valdžios. Valdandoje sprendžiamosios kovos žmonių prieš tuos, kurie juos išnaudojo, pastarieji negali rasti sau vietos valdžioje. Valdžia turi būti vien rankose darbininkų klesos ir jos atstovuose—Sovietuose“.

„Jokių demonstracijų neleistą apie Tauridos rūmus. Nemažai šaudymo buvo apie Liteinų tiltą ir Liteinų prospekte. Jurininkai, kurie daugiausia šaudė, buvo nariai buvusios našlės carinės jachtos „Šiaurinė Zvaigždė“. Nuo namų stogų šaudyta iš kulkosvaizdžių. Demonstrantai pabėgo ar priglūti ant žemės. Keli liko užmušti ar sužeisti.

„Vienas nešes vėliavą karais pasiliko viduryje gatvės ir sušuko į Raudonąją Gvardiją:

„Aš buvau tris metus fronte. Užmuškite mane, jei norite.“

Jis liko nušautas.

„Raudonoji Gvardija nušė kaspinus nuo parodutojų ir kelios vėliavos sugrįžta. Demonstracijose dalyvavo daugybė moterų ir mergaičių, taipgi oficerių ir paliegių kareivių.“

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 21, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ATIDARYMAS STEIGIAMOJO SUSIRINKIMO.

Premieras Leninas dalyvavo atidaryme Susirinkimo.

PETROGRADAS, s. 18 (suvelinta). — Bolševikų premieras Nikolai Lenin ir kiti valdžios komisarai dalyvavo įvykusiame šiandien atidaryme posėdyje Steigiamąjo Susirinkimo.

Buvusis Kerenskio skretorius Sorokin ir kiti social-revoliucionieriai nariai, kurie buvo areštuoti, atvesti po sargyba iš kalėjimo į Tauridos rūmus dalyvavimui posėdyje.

Buvusis vidaus dalykų ministras Cereteli, nors sunkiai serga, užėmė vietą su kairiaisiais social-revoliucionieriais.

Beveik pusė Susirinkimo narių buvo kareivių ar jurininkų drabužiuose.

Keturios moteris, visos bolševikės, dalyvavo posėdyje.

Ileido tik su biletais.

Turidos rūmai buvo budriai saugojami jurininkų ir žmonės buvo įleidžiami tik su biletais. Prieš išrišiant registravimos klausimą, social-revoliucionieriai pareikalavo įleidimo į Susirinkimo salę, bet Černov juos nurašė, ragindamas nekelti sumišimų ir nurodymas, kad sargyba pildė vien paliegius bolševikų vadovų.

Atidarius Susirinkimą.

Po to, kai Sverdlov iš centralinio pildomojo komiteto Darbininkų ir Kareivių Atstovų Kongreso atidarė Susirinkimą, bolševikų narys pasiūlė pagiedoti tarptautinį socialistų himną. Visi social-revoliucionieriai atsistojo ir prisidėjo prie bolševikų giedojimo himno.

Kaipo protestui prieš Darbininkų ir Kareivių Atstovų kongreso reikalavimus, kad visa valdžia būtų jiems pavesta, social-revoliucionieriai apsiūlė šaukimą: „Visa galė Steigiamajam Susirinkimui.“ Tą entuziastiškai sveikino social-revoliucionieriai, o bolševikai jį apšvilpė.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 21, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PIRMAS POSĖDIS STEIGIAMOJO SUSIRINKIMO.

Pirmininku išrinktas Černov. Atmetė darbininkų programą. Atidavė valstiečiams žemes.

PETROGRADAS, s. 19. — Pirmame bandyme spėkų Steigiamajame Susirinkime, social-revoliucionieriai sumušė bolševikus. Černov, buvęs Kerenskio valdžios ag-

rikultūros ministru ir nominuotas dešiniųjų social-revoliucionierių į Susirinkimo pirmininką, liko išrinktas 244 balsais prieš 151. Bolševikų kandidatų buvo Marė Spiridonova, žymi revoliucionierė, kuri liko išliuosuota iš Sibiro nuvertus carą.

Atidarymas Susirinkimo buvo paskirtas vidurdienį, bet nesusipratimai apie registraciją užvilkino atidarymą iki 4 val. Biskį daugiau kaip 400 atstovų buvo savo vietose. Iš tų bolševikai ir kairieji social-revoliucionieriai, kurie eina su pirmais išvien, turėjo apie 150 balsų, likusieji ėjo su dešiniomis social-revoliucionieriais.

Kadetai nedalyvavo.

Steigiamasis Susirinkimas atidarė pirmą posėdį vakar po piet Tauridos rūmuose, pirmininkaujant Sverdlovui iš Sovietų centralinio pildomojo komiteto.

Pasiūlymas, kad seniausios atstovos, kurio yra social-revoliucionierius, būtų pirmininku, liko užreikštas.

Sverdlov perskaitė Darbininkų ir Kareivių Atstovų deklaraciją, reikalaujančią, kad Steigiamasis Susirinkimas užgirtų bolševikų programą apie taiką ir žemę.

Tam gausiai plojo bolševikai nariai, bet dešinieji ir socialistai švilpė.

Delegatai, priglūntys prie social-revoliucionierių partijos, visai nedalyvavo pirmame posėdyje.

Norėjo nušauti Ceretelli

Kad bolševikai yra didelėje mažumoje Steigiamajame Susirinkime, parodyta vėl balsavimu pereita nakti. Bolševikai reikalavo, kad darbininkų ir kareivių valdžios autoriteto klausimas būtų svarstoma pirmiausia. Tas liko atmetas 237 balsais prieš 146.

Bolševikai tada paprašė dviejų valandų pertraukos, kad jie galėtų atlaikyti partijos konferenciją apsvartymui tolimesnio veikimo.

Nubalsuota tik pusė valandos pertrauka. Užsibaigus tam laikui kiti Susirinkimo nariai nutarė testuoti posėdį bolševikų ir pradėta svarstyti apie patvarkymus taikos ir žemės klausimuose, kalbant apie tuzinui narų.

Laikė vienos iš kalbų žemės klausime, social-revoliucionierius, sėdėjęs užpakalyje buvusio vidaus reikalų ministerio ir Tarybos nario Ceretelli, pašoko prie jo, tuo pačiu metu išsitraukdamas revolverį. Kiti nariai nuginklavo jį, bet tas pagimdė paniką, laike kurios visi pradėjo bėgti prie durų.

Siųs taikos delegatus.

Pasitraukus bolševikams, Steigiamąjo Susirinkimo birodamies nuolatinių šaukimų ir grasinamų apsiėjimo kaip su „kontr-revolucine“ organizacija, skubiai priėmė patvarkymus, atiduodančius žemę valstiečiams ir nutarė išsiųsti delegatus į

visas kariaujančias šalis susitarimui apie pasaulinę taiką.

Patvarkymai priimti šryt 5 val., kada siena štikų sargybos jurininkų rankose slinko arčiau Susirinkimo narių, kuriems jurininkai paliepė išsiskirstyti ir eiti namo.

Užbaigimas posėdžio.

Pasitraukimas bolševikų ir social-revoliucionierių (kairiųjų) sekė po atmetimo kairiųjų reikalavimo, kad Susirinkimas svarstytų priėmimo Smolny instituto programą klausimą, kas siūlė pripažinti bolševikų autoritetą užgirtimui visų patvarkymų.

Sumišimas padidėjo į pabaigą posėdžio ir daugelis narių pribėgo prie Černovo ir ragino jį tuojau pastatyti taikos klausimą.

Jurininkas, kuris stovėjo šale Černovo, pakėlė savo ranką ir garsiai prabilo į jį:

„Mes pavargome! Eikite namo! Labanaktis!“

Jurininkai prie durų suglaudė arčiau, kuomet tuo laiku pirmininkas skaitė taikos rezoliuciją.

Kalbėjęs už jurininkus tada sugrįžo prie estrados ir vėl pareikalavo, kad visi esantys eiti namo. Kada Černov šaltai pastatė klausimą priėmimo rezoliucijos, kuri tuojau buvo priimta.

Pirmininkas tada uždavė posėdį iki pietų ir likusieji nariai užreikšė savo pasirinkimą atlaikyti toje valandoje kitą posėdį.

5 žmonės užmušti.

Vakar 5 žmonės užmušti ir daug sužeista gatviniame mušyje sąryšį su atidarymu Susirinkimo.

Mieste buvo pilna kareivių ir daugybė kareivių ir miesto, atvežtų bolševikų į miestą, po formalio paskelbimo suokabio, maršona, vadovaujamo buvusiu premjeru Kerenskiu.

Sakoma, kad ir pats Kerenskis slapstosi Petrograde.

Tarp užmuštųjų riaušėse yra ir Logvinov, narys valstiečių kongreso pildomojo komiteto. Tarp sužeistųjų yra daug narių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 21, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ČECHAI REIKALAUJA RESPUBLIKOS

Austrijos valdžia susirūpinusi tuo reikalavimu.

AMSTERDAM, Saus. 17. — Sulig čia gautųjų žinių, Čechų vadovai iš Čechijos (Bohemijos), Silezijos ir Moravijos neseniai susirinko Pragoje ir priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Čechijos respublikos.

Valdžia, sakoma, yra susirūpinusi augimu respublikoniškojo sentimentų ir dvigubai padidino garnizoną Pragoje.

Gautieji čia vokiečių ir austrių laikraščiai nurodo į ugri Čechų judėjimo ir reikalauja iš valdžios veikimo, kad ji nuslo-

Generalis Streikas Austrijoje

100,000 Vienos amunicijos darbininkų reikalauja taikos

YOUNGSDOWN, OHIO.
Aukos LSS. Apsigynimo Fondui.
Margumynai.

Man apsilankius Liet. Prg. Klube, pasisekė parinkti aukų LSS. Apsigyn. Fondui. Aukavo šios ypatos: J. Možuika, X ir Z. Možuikienė po \$1.00; A. Janušauskas, J. Kaporavičius ir J. Janušauskas po 50c; K. Aurila, J. Rudzinokas, S. Bačkis, J. Kodžius, K. Rusilionis, J. Lekavičius, A. Kuokštis, J. Douta, A. Markauskas, K. Keras, A. Rakickas, P. Karsokas, J. Karsokas ir J. Povilonis po 25c; J. Timinskas 20c. Viso labo surinkta \$8.20.

Kaip girdėjau, tai klerikalai ne juokais rengia šventą krikštą Youngstowno Liet. Progres. Klubui, kam sako, Klubo konstitucija per daug bedieviska. Kažin, ar ne pertolis čia zakristijonai siekia?

Youngstono klerikalai vis liūbia smunka. O tai Clevelandiškių vyčių darbų pasekmės. Mat Youngstono katalikai dar nebavo matę vyčių pilnoj šviesoj, bet dabar pažino. Apie dvidešimt jų metė rymiečius ir prisidėjo prie Susivienijimo L. A. 157 kuopos.

Taip ir gerai. Dar daugiau tokių parengimų — ir maža kas beliks „rymiečių“ tarpe. Štai kur puikus protestas prieš vyčių blevyzgas ant socialistų, paps Stupnikevičian!

SLA. 157 kuopa auga. Tik vienu gruodžio mėnesiu prisirašė 22 nauji nariai, gi sausyje 8 m. be abejoj, ir nemažiau prisirašys.

Rymiečiai neriasi iš kailio. Ypač viena moterėlė nuo Tyndall ave., sumanytų, tai Kelvij nekramčius prarytų. Mat ir šis, sako, prisidėjęs prie išvedimo apie tužiną rymiečių iš kuopos — per sprova J. Mažeikos...

Kas be ko, ir SLA. kuopoj yra taisytingų dalykų. Viena, reikią geresnės tvarkos susirinkimuose; antra, per daug leidžia šeiminkaut vienam klerikalui. Mano nuomone, tokią geriausią tinką vietą rymiečių kuopoj skylė užlipdyti.

Tula dalis Youngstowno lietuvių nusitarė ant žut-but įsistiegti parapiją. Turi kasoj apie du tukstanciu dolerių. Kaip jie padokojas, tą sumą rinkę apie per tryliką metų, surinkdami kasmet po penkis simtus dolerių. Jūs juokiatės? Nebijokit. Da tryliką metų parinks po penkis simtus kasmet, ir bus kiti du tukstanciai... — J. Mažeika.

Skaitykite ir Platinkite
"NAUJIENAS"

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 21, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

100,000 DARBININKŲ STREIKUOJA VIENNOJE IR NEUSTADTE.

Darbininkai reikalauja taikos.

LONDONAS, s. 20. — Sulig Exchange Telegraph šios dienos pranešimo iš Paryžiaus, visoj Austrijoj kilo generalis streikas. Jis sako, kad Viennoje ir Neustadt'e sustreikavo 100,000 darbininkų uždarydami visas karines dirbtuves.

Streikieriai, sakoma, atvirai eina prieš vokiečius ir visas tas judėjimas yra politiškas ir ekonominis, ypač atkreiptas už įgijimą taikos.

Priduriama dar, kad daugely vietų įvyko viešos demonstracijos, kuriose išreikšta pasipriešinimas Berliui bandyme priversti Austriją ir toliau testti kare.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 21, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

PASKANDINO TURKŲ KARIŠKĄ LAIVĄ.

Kitas laivas užvarytas ant krašto.

LONDONAS, s. 20. — Admiraltija šianakt paskelbė, kad juriniamė susirėmė tarp anglų ir turkų spėkų ties Dardaneliais, turkų kruizeris Midullu, buvęs pirmiau vokiečių Breslau, liko Suitan Yawuz Selim, buvęs paskandintas, o kruizeris vokiečių Goeben, užvarytas ant krašto.

True translation filed with the postmaster at Chicago, January 21, 1918, as required by the act of Oct. 6, 1917.

ANTRA BOMBA GUB. STEPHENS.

Norėta pasiūsti, bet neužteko.

SAN FRANCISCO, s. 17. — Šandien patirta, kad bomba, už adresuota gubernatoriui William D. Stephens, Sacramento, liko perimta vietinėje krasoje. Pakiuke buvo kelios lazdelės dinamito ir nužiučėta jį deklitruko krasos žneklėly. Krasos darbininkas atidarė pakiauką, kad patyrus ar kartais jis nėra neteisėnai klasifikuotas, ir rado dinamitą, taipgi laikrodį su aparatu, kuris turėjo dinamitą išsproginti.

Gub. Stephens namas buvo dinamituotas gr. 17 nakti, bet niekas nesužeista.

Policija tada tyrinėdama apie eksploziją areštavo 55 menamuosius I. W. W. narius.

Skaitykite ir Platinkite
"NAUJIENAS"

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1840 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nedėliusius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1840 S. Halsted St., Chicago,
Ill.—Telefonas: Canal 1506.

Užsakovų kainos:

Chicagoje—paštu:	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje—per nešiotojus:	
Viena kopija	.02
Savaitė	.12
Mėnesiui	.50
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Kanadoje, metams	7.00
Visur kitur užsienioose	8.00

Pinigus reikia siųsti Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Rašytojų ir korespondentų prašome
siųsti rankraščius adresuotus tiesiai
Naujienuos Redakcijai, o ne Redakto-
riui. Reikia būtinai rašyti
aiškiai ir ant vienos popieriaus pu-
sės, be to patikrinti patiesius tar-
pus tarp eilučių. Redakcija pasi-
ko visas teises rankraščius taisyti ir
trumpinti. Netinkami spaudai raš-
tai naikinami, arba gražinami atgal,
jei begių dviejų savaitių autorius
pareikalauja jų ir atsiunčia krasos
ženklelių pakankamai persiuntimo
lėšoms apmokėti.

Asmeniškai Redaktorių matyti gali-
ma tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Apžvalga

TAUTININKŲ DEJAVIMAI.

Clevelando "Dirva" rašo:

Bet kaip elgiasi Amerikoje
gyvenantys lietuviai? Ar jie
skaitosi su momento reikala-
vimais? Ar jie yra pasiryžę
daryti viską, kad tiktai prisi-
dėti prie išgavimo Lietuvai
laisvės? — Ne, ant nelaimės
cionyčiai lietuviai elgiasi vi-
sai negražiai — jie negali per-
traukti savo kivičių, jie ne-
paiso, kad šiame momente rei-
kalinga vienybė ir solidaris-
kumas... Tas reikalingas ne
sudėtingam kokios nors sro-
vės ar partijos, bet paliaus-
vimui mūsų brangios tėvy-
nės...

Sitokių devojimų dabar yra
pilni tautininkų laikraščiai. Kie-
kviename jų numeryje telpa il-
giausi straipsniai apie tai, kad
lietuviams esanti reikalinga vi-
enybė ir kad ta reikalingumą su-
peantą tiktai vienai tautininkai,
o kitos srovės "elgiasi visai ne-
gražiai".

Bet nuostabus dalykas, kad
tie laikraščiai visai nekreipia
dėmesio į užmetimus, kuriuos
jiems daro jų oponentai. Juk
tutininkams daug kartų buvo
nurodyta, kad jų šnekos apie
vienybę prieštarauja jų dar-
bams. Jų pareiga būtų atsakyti
į šituos užmetimus, užuot be pa-
hovos tęsus savo nuobodžius de-
javimus.

Atsakykite gerbiamieji bent į
šituos klausimus:

Ar netiesa, kad jūs suskaldėte
Lietuvos Selpimo Fondą, kuris,
jums patiems dalyvaujant, buvo
įsteigtas Brooklyno seime?

Ar netiesa, kad jūs, užuot
stengėsi prašalinti partysku-
mus iš selpimo darbo, kėlėte
partyskus kivičius, įkurdami
savo grynai partyskų fondą
(L. G. F.) ir nešvariai agituoda-
mi prieš L. S. F.?

Ar netiesa, kad jūs, susitarę
su klerikalais, stengėtės nepri-
eist socialistų prie Lietuvių Dien-
os organizavimo?

Ar netiesa, kad tautininkai,
kartu su klerikalais, apgavo so-
cialistus ir jų šalininkus Chica-
goje, sulaužydami sutartį dėl
bendro Lietuvių Dienos rengi-
mo?

Ar netiesa, kad jūs veikėte,
M. Salčius, rašinėję ir lietuvių ko-
lonijas laiškus, kuriuose lygino
socialistus prie apgavikų?

Ar netiesa, kad kitas jūsų vei-
kėjas, p. Lopeta, ragino miestų
valdžias, kad jos neduotų L. S. F.
skrydams rinkti aukas Lietu-
vių Dienoje?

Ar netiesa, kad jūs vadus,
Dr. J. Šliupas grąsino L. S. F. šali-
ninkus su valdžios pagalba "imti
už keteros", kaip "niekšus",
jeigu jie drįs rinkti aukas be
tautisko-klerikalisko komiteto
leidimo?

Ar netiesa, kad jūs, pagali-
os, apgavote ir savo sėbrus, kleri-
kalus, pasiglemždami Centrali
Komitetą ir laikydami jį iki šios
dienos, nežiurint to, kad tas ko-
mitetas įsteigtas tiktai Lietuvių
Dienos (1916 m.) suorganizavi-
mui?

Ir ar netiesa, kad žmonės, ma-
čiusieji šitus jūsų intrigas ir ap-
gavystes, šiandie turi pamato
skaityti jūsų šnekas apie vieny-
bę veidmainingomis?

MARTAUŠ "UL- TIMATUMAS".

Tulas laikas atgal pagarsėju-
sis "oratorius", p. A. M. Martus,
išsiuntinėjo 3 selpimo fondams
„ultimatumą“, reikalaujamas
kad jie tuojaus parodytų visuo-
menei savo atskaitas. Jeigu jo
„ultimatumas“ nebusias išpildy-
tas iki kovo mėnesio 1 d. šių me-
ty, tai jį išpildys visus tris
fondus Suv. Valstijų valdžiai.

Šitas pastebėtinas to drąsuo-
lio „ultimatumas“ skamba seka-
mai:

„Visiems žinoma, kad aš
(A. M. Martus) netoli per iš-
tisis metus važinėju po lie-
tuviškas kolonijas rinkdamas
aukas ir organizuodamas selp-
pėjų grupas. Vienur aukas
pats siunčiau į fondus, kitur
palikau ant rankų rengėjų.
Tų aukų daugiausiai nusiųsta
į Lietuvos Gelbėjimo (taulie-
čių) fondą, nemaža jų yra
Centraliniame Komite, Tau-
tos (klerikalų) fonde ir Lietu-
vos Selpimo (socialistų) fon-
de.

„Dabar gaunu ganėtinai lai-
škų iš aukautojų, kad jie ne-
žino kur tos aukos, reikalau-
ja atskaitų, o pilnų patikrin-
tų atskaitų neišduoda fondai.
Kaip nėra pilnų ir patikrintų
atskaitų, tai žmonės visai-
kalba, nepasitiki...
„Todel visos trys visuome-
ninės srovės turi nusikirti po 3
žmones ir tie 9 žmonės nuo-
dugniai perkratys visus tris
fondus ir parodys kiek kam
išleista.

„Taigi paduodu šį reikala-
vimą visiems fondams per jų
pirmininkus ir visuomenei
per laikraščius. Tas turi būti
atliktas iki 1 kovo 1918 metų.

„Jei fondai atsakys ar ne-
norės pasiduoti tokiai visuo-
meninei kontrolei, aš kreip-
siuos prie Washingtono val-
džios, tai yra traukdamas tei-
sminė atsakomybėn. Tuomet
lai fondai nesupyks, jei
juos perkontroliuos Suv. Val-
stijų viršininkai.

„Taip kaip iki šiol buvo ne-
gali ilgiau būti. Išduokite iš-
laidų pilnas atskaitas, o jei to
nenorite, tai prasižengiate
prieš visuomenės užsitikėji-
mą ir turit būt nubausti.

Mes nežinome kiek yra tiesos
p. Martaus pasakojime, kad jo
surinktyjų aukų esą taipgi ir
Lietuvos Selpimo Fonde; mes a-
pie tai nesame iki šiol nieko gir-
dėję. Be to, mes jau pirmias
turėjome progos įsitikinti, kad
jisai kartais moka pameluoti. Šis
jo „ultimatumas“ irgi rodo vie-
ną jo melą, būtent: laikydamas
savo „oraciją“ Chicagoje ir a-
peliunkėję (o gal taip-pat ir ki-
tur), p. Martus skelbdavo, kad
jo surinktosios aukos esiančios
tiesiog Lietuvoje, o ne į kurį-nors
fondą, nes jie visi esą partys-
ki ir negerai. Dabar-gi jisai pats
prisipažįsta (o mes tą žinojome
senai), kad tos aukos buvo siun-
čiamos „daugiausia į Lietuvos
Gelbėjimo (tauliečių) fondą“.

Bet su p. Martaus teisingumu
tiek to. Pažvelgsime į jo „ulti-
matumą“.

Jisai reikalauja, kad visos trys
srovės nusikirti po 3 žmones, ir
kad tie 9 žmonės peržiūrėtų fon-
dų atskaitas. Jeigu jo reika-
lavimas nebusias išpildytas iki
paskirto laiko, tai jisai trauk-
sias „teisminė atsakomybėn“.

Nekalbant jau apie tai, kad
šitokie grąsinimai yra apskritai
labai žioplus dalykas, bet jų au-
torius, matoma, visai nesizino,
ką šneka.

Ką jisai ketina traukti „teisi-
mėn atsakomybėn“: srovės ar
fondus? Nes juk jo reikalavi-
mas yra atkreiptas, viena, į tris
sroves — kad jos paskirtų re-
vizijos komisiją iš 9 žmonių; o an-
tra, į tris fondus — kad jie pa-
rodytų savo atskaitas tai komi-
sijai. Mums būtų idomu patirt,
kaip galima patraukti „teisi-
mėn atsakomybėn“ sroves; ir jei-
gu tatau būtų galima, tai kokią
bausmę galėtų teismas paskirti
srovėms. Kad „srovė“ būtų ka-
da-nors, pavyzdžiui, buvus pa-
sodinta į kalėjimą arba kitaip
teismo nubausta, mums dar iki
šiul neteko girdėt.

Ne mažias idomu mums bū-
tų žinot, kokių būdu ketina p.
Martus traukti sroves ir fondus
„teisminė atsakomybėn“. Tei-
smai, kaip žinia, ima į nagą
žmones arba įstaigas tiktai ta-
da, kada tie žmonės arba įsta-
igos yra kaltinama už peržengi-
mą kokio-nors įstatymo. Taigi,
pirma negu gąsdint fondus „tei-
smine atsakomybe“, p. Martus
turėtų turēt rankose faktų, liu-
dijančių apie prieš-įstatyminius
fondų darbus. O jeigu jisai to-
kių fondų netur; jeigu visas šito
jo „ultimatumo“ pamatas yra
tikimai kokie nors jo arba kieno
kito spėliojimai apie tą, ko jie
patįs nežino, tai jisai pliauskia
niekus.

Galima pilnai apvertint p. Mar-
taus norą, kad fondų atskaitos
būtų patikrintos. Ta norą, be-
je, turi ne jisai vienas. Pavyz-
džiui, Chicagos Lietuvių Darbi-
ninkų Taryba paskutinėje savo
delegatų konferencijoje nutarė
kreipties į visus fondus ir pra-
šyt jų atskaitų, tikslu paskui
duot visuomenei kokių-nors pro-
pozicijų apie fondų reviziją. Bet
p. Martaus „ultimatumas“ ir
grąsinimai teismu yra kvailas
išsišokimas.

Norint kalbėt į visuomenę
svarbiu reikalu, reikia turēt
smagenų galvojė.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šiame skyriuje
nuomones Redakcija neatsako.]

Opieji klausimai.

Gerb. Naujienuos Redakcija:
Tikiuosi, kad priimsite šitą
straipsnelį ir duosite jam vietos
gerb. dienraštyje.

Dalykas toks: Amerikoje, kaip
kai kas apskaito, esama apie
milijonas lietuvių. Aš esu vie-
nas tų, kur ta skaitlinė pripaž-
stu artimą tikręybę. Na, bet
vis tiek, kiek ten ne būtų — te-
bunie jų Amerikoje tik ir pusė to
skaitliaus, t. y. penki šimtai tuk-
stančių. Vis tik ne maža. O to-
kiam dideliu skaitliu yra la-
bai platus laukas veikti — veikti
apšvietos srityje ir socialio klau-
simo gildinime.

Bet ar tais reikalais kas nors
rimta pas mus daroma?
Nepasakyčiau, kad taip.
Kiekvienas serga ambicija ir
pretenduoja esąs žinovas visų
mokslo šakų, dailės, ir tt. Jei
kas pasiima kokią klausimą nuo-
dugniai ir rimtai gvindinti, tuo-
jau žiūrėk, ir šmaukšt, atsiran-
da specialistas, kurs užsispyręs
visomis keturiomis niekina, pei-
kia ir šmeičia, nors patsai iš sa-
vo pusės nieko nesugeba, nei ini-
ciatyvos jokios neparodo.

Pavyzdžiui, štai užsimėgę, į-
sikūrę Amerikos Lietuvių Dar-

bininkų Taryba. Na, tai valio!
šunis ant jos karti.

Rymui tarnaujančių lietuvių
kunigų nualinti, nukankinti
maldingi žmonės, mūsų broliai
ir sesers lietuviai, įjėsko pasi-
luosavimui nuo jungo, nuo pa-
vergimo, nuo amžino išnaudoji-
mo, ir nesugalvodami nieko ge-
resnia, ima steigti nepriklausomą
nuo Rymo savo tautinę ka-
talikų bažnyčią, tai žiūrėk, mu-
sų didvyriai iš tautininkų abaz-
o — „Lietuva“, „Vienybė Lie-
tuvninkų“ — apsišaukia save ge-
rais piemenimis ir valio! visas
nepaklusnias avelas atgal ir
Rymo jungą, atgal į pavergimą
varyti, nors tie patįs ponai iš
„Vienybės Lietuvninkų“ ir „Lie-
tuvos“ senai pasiiluosavę ir ant
bažnyčios prakeikto grašio nėra
davę ir nemano duoti.

Jiems gera pasiiluosavus. Del
ko-gi jie nenori, kad liandis pa-
siliuosuotų?

Kas bus taip mandras atsakyti
ši klausimą?
Delko nė vienas laikraštis šio
kėblaus klausimo negvildena
rimtai, iš pat pamato, o moka
tik, niekinti ir šmeičiti?

Mes norime girdėt iš žmonių
rimtų argumentų — prieš ir už.
Desėtkai tukstančių priaugu-
čio jaunimo lankosi į mūsų Ry-
mo-katalikiškas parapijines mo-
kyklas. Didelė nepalyginamai
didžiuliu tų mokyklų yra atsi-
kusois nuo kitų viešųjų mokyk-
lų bent ant keturių ar penkių
metų savo mokslo programo-
mės! Jos yra, jos gyvuoja. Vai-
kai jas lanko — tėvai jas lankyti
savo vaikas varyte varo. O mes
turėt turēt rankose faktų, liu-
dijančių apie prieš-įstatyminius
fondų darbus. O jeigu jisai to-
kių fondų netur; jeigu visas šito
jo „ultimatumo“ pamatas yra
tikimai kokie nors jo arba kieno
kito spėliojimai apie tą, ko jie
patįs nežino, tai jisai pliauskia
niekus.

Gyvas, energingas jaunuolis
nori veikti, ir jis veikia, bet —
savo ir kitų brolių ir sesučių
prakeikimui.

O kaip kitiškai būtų buvę,
jei bent pamatinių tikrojo mokslo
žinių, jei jie būtų rimčiau apsi-
švietę, jei jų siela būtų buvęs
labiau išlavinta pažinimu tikros
artimo meilės ir tolerantiškumo!

Kita jų dalis, ir tai didžioji da-
lis, pasilieka tetinkama tik jun-
gui traukti — nieko daugiau ne-
žinant, kaip tik įkaltą jų tam-
sion sąmonėn „melskis ir dirbk,
ir pasninkauk, o visą uždarbį
atiduok ant bažnyčios šventos“
— tai yra — į kunigo kišenę.

Nagi, ar jau nėra rimto socio-
logo, kurs susirpintų tais gy-
vaisiais klausimais ir panorėtų
juos deramai pagvildinti?

Atsiliepkite, prabilkite rimtu
balsu.

Visuomenietis.

—A. Verešnikov.

Provokatorius.

(Tąsa)

Savo tylumu ir drovumu jis
dažnai primindavo likimo slė-
gią žmogų. Tėvai į tatau ne-
kreipė dėmesio, tik, matydami jo
atsargumą ir tylumą, mislyda-
vo: kuo palengviau važiuosi, tuo
toliau nuvažiuosi. Šeimynose,
kur Kolia buvo repertorium, jį
paprastai vadindavo jaunu ty-
liu žmogumi, krasos žygūnų a-
nuku“. Apskritai, namie ir ki-
tur jisai buvo žinomas kaip
„Kolinka“.

Pats savimi Kolia niekuomet
nebuvo patenkintas. Kiekvieno
naujo užmanymo jisai stvėrės y-
patingu atsargumu arba, kaip
yra sakoma, drebančiom ran-
kom.

Gali but, kad šios užduoties
paveikimui reikalinga nepaprastų
jėgų gabumo — jis misly-
davo; gali but, kad visa tai galų
gale pasirodys esant klaidinga,
— išstatys mane draugų pajuo-
kai... Aple savo gabumus Las-
toškinas visuomet abejojavo; už
tai kitų gabumus, jų gerasias

puses, jis vertino per daug aug-
štai.

Lastoškinas nepajiegė sekti
srovų studentijos gyvenimą. Į-
vairios politinės srovės ir parti-
jiniai ginčai-kivičiai jam buvo
kas tai tokia nauja, nepaprasta.
Kolia mat, nedaug teidomauda-
vo įvairiais drauginiais klau-
simais, nesekdavo jų spaudoje.
Dabar ve jis įsitikino, kad yra
toli atsilikęs nuo kitų. Todel
stengėsi paveikti sugaištįj stro-
pių dalyvaujant susirinkimuose,
referatuose ir šiaip prisi-
klausanč draugų ginčams politi-
nias dienos klausimais. Namuose
jis daug skaitė.

Universitete Lastoškinas ne-
jieškojo pažinčių. Tik ypatingu
stropumu sekė draugų-studentų
pašnekas, pats vengdamas iš-
reikšt savo pažiūras.

Dienos tvarkoje dabar buvo
politiniai klausimai, kurie nu-
stumdavo į šalį akademiškuosius.
Solidarus ir drauginis tar-
p savęs buvo tik tie stude-
ntai, kurių politinės pažiūros bu-
vo vienokios. Vadovaujanti pa-
šnekų tema buvo partijų takti-
ka ir naujasnėji nuotikiai poli-
tiniame gyvenime. Lastoškinas
nusijautė nepajiegęs išlaikyti
reikiamos tuo klausimu linijos.
Todel jis vengė kiekvieno arty-
mesnio susidurimo su savo kole-
gomis.

Nuolat bastydamasi tarpe stu-
dentų Lastoškinas veikiai paste-
bėjo, kad tie universiteto augin-
tiniai turi ką tokia bendra, kas
visuos juos jungia į daiktą. At-
skiri draugų ir pažįstamų bure-
liai čia pasidarė nepastebimi.
Buvo tik viena didelė, tvirtai su-
siųngusi masė. Vienas asmuo
toje masoje buvo tik nolis ir vei-
kiaai dingdavo joje.

Visi pripuolami, kasdieniniai
žmonės dingo margoj, siubuo-
jančioj minioj. Ir Lastoškinas
jautėsi keistai matant, kad ka-
daisė taip artymi draugai nebe-
judamauja apie kito asmenį ir
privatinį gyvenimą. Čia dalyvau-
jantis žmonės visiškai užmiršo
savo as. Dargi išėjo iš mados
patįs populiariausi klausimai:
kaip klojasi? ar dar neapsivedė-
te? kodėl tamsta išrodai toks
suvargęs? kur pirkote savo
ploščių?

Visi čia gyveno tartum ka-
riuomenės lageryje. Ir Lastoški-
nas jautėsi kaip anas naujai at-
gabentas karėvis-naujokas, dar
nepriręntas kovai atvirame
lauke, kur reikalinga mūšties
dviese, trise, buryje ir visame
pulkė.

Lastoškiną slėgė vienbutybė,
net ir tada, kuomet jis vienu ar
kitu klausimu buvo įgijęs aiškę-
nų nusimanyimą, jis vis dar dro-
vėjos išreikšti savo pažiūras.
Matant kai kurių kalbėtojų drą-
sų, išaukiantį užsispyrimą, gir-
dint jų turinigas ir rimtas kal-
bas, Kolia dūr aiškiau įsitikino
apie savo nežinojimą... Taip
jis bastėsi vienui vienas, savjį
užsidaręs ir niekam neišreiš-
kiant savo pažiūrų.

Kartą Lastoškinas įsidrąsino
į užsimojo peržengti savo vien-
butybės slenkstį. Tai buvo uni-
versitete po referato apie pirmą-
ją Valstybės Dumą. Kolia rado-
si vienoje universiteto auditori-
joje. Du šalia jo stovintį stu-
dentai taip nuosirdžiai ginčijos,
kad nenorint kreipt savin paš-
linių domą. Ginčiuose įsimaišė
ir Kolia. Abudu studentai gin-
čijos apie Valstybės Dumą ir
social-demokratiją.

—Ne! menševikai išties įsėdo
lovin... Tai juk visiška nesą-
monė!... žaidimas su buržuazija!
Išvedimas yra aiškus: to-
kioje Dumoje sarmata dalyvauti!
—išsaukiančiai kalbėjo vienas
studentų.

—Tatai reiškia sąmoningą
kompromisą... Jei Karolis Mar-
ksas — šiandie atsikeltų iš savo
grabo... — pradėjo kitas.

Čia Lastoškinas juodu per-
traukė:
—Draugai, mano manymu,
Duma yra parlamentare įstai-
ga... taigi social-demokratijai

Naujienuos Skaitytojams.

Naujienuos Administracija dabar gauna daug pasi-
skundimų ir rugojimų iš savo skaitytojų, gyvenančių ne
Chicago, kad jie dienraštį gauna labai nereguliariai.
Tolėnėse nuo Chicagos vietose Naujienuos, sako, gauna-
mos tik ketvirtą arba dagi penktą dieną. Kartais per
kokias tris keturias dienas visai negauna, o paskui vienu
sykiu ateina kelių dienų numeriai.

Mes pranešame todėl dar sykį savo skaitytojams, kad
dienraštis kaip pirmiau, taip ir dabar, leidžiamas ir iš-
siuntinėjamas visiems skaitytojams regulieriškai kasdie.
Kad skaitytojai labai nereguliariai gauna Naujienuos, ne
mes esame kalti, bet pačtas, o ypatingai — paėjimas ko-
munikacijos, netvarka geležinkelių sistemų.

Delto mes prašome gerb. savo skaitytojų ir emėjų ne
„kikinti“ mus nes ne mes kalti, bet suprasti dalyką, ir tu-
rėti kantrybės, kol geležinkeliai susitvarkys.

Draugai, supraskite, kad del šios geležinkelių ne-
tvarkos mes daugiausia nukenčiame; užtat nebauskite
mus be reikalo, bet užtarkite Naujienuos ir dar labiau —
remkite jas!

NAUJIENUOS ADMINISTRACIJA

čia yra gera proga apginti savo
interesus legaliu būdu... Tuo
proletarijatas nėjo juk nepa-
randa, bet dar laimi. — pasako-
jo Kolia. Jo balsas jaučiamai
drebėjo, veidas buvo paraudęs.

Draugai atydziai klausės jo
žodžių.
—Drauge, ar galiu tamstos
paklaust, iš kokios pusės svei-
kas žiuri į šį dalyką? — kreipė-
si į jį studentas dideliais garbi-
ninotais plaukais.

Kolia dar labiau paraudo ir
mikičiodamas pratarė:

—Kaip čia pasakius... aš
sprendžiu tai iš tik-ką girdėto,
taip, pavyzdžiui, priešpaskutinis
kalbėtojas pasakė...

—Menševikas? — nekantriai
pertraukė jį garsiai kalbantis
studentas.

—Didėsnis negu menševikas,
—atsakė Lastoškin ir prikerge-
ties saktant, tai yra mano as-
meniška pažiūra. Sakysime,
proletarijatas įgijo balsų daugū-
mą, tuo būdu likusios partijos
nebegali lošt vadovaujamą ro-
lę... Išties, tai aš pats dar ne-
su galutinai persitikrinęs minė-
tam klausime. — Lastoškinas
nenorint prisipažino.
(Bus daugiau)

Sveikatos Skyrius

Atsakymai į klausimus.

D. P.—kis iš Chicago, rašo:
„Liko man nulažta abu kaulu
dešinės blauzdos. Jau išgėlėjau
5 savaites Englewood Hospitaly
ir daktarai sako, kad da 3 savi-
tes reikės gulėt. Skausmo ne-
jaučiu, o koja yra geležim ap-
dėta, todėl nežinau apie jos vei-
kimą. Noriu žinot, ar aš lik-
siu šlubas (raišas)?

2. Ir noriu žinot, ar aš gausiu
atlyginimą iš tos kompanijos,
kur likau sužeistas. Kiti sako,
kad tik insurance kompanija ap-
mokės.“

Atsakymas: — Reikia tikėtis
pilno kaulų sugijimo ir šlubuot
neprisieis. Žinoma, yra svarbu
žinot, kokioj vietoj blauzdos
kaulai liko sulaužyti. Jei artų
kolei sąnario, tuomet sąnarys
gali likti pagadintas. Jei arti
riešo (sąnario prie letenos), ten

sąnarys gali likti sugadintas. Te-
čiau ir tuomet, jei kaulai nėra
sutrūskinti, galima laukt gerų
rezultatų, bile tik chirurgas at-
sakantįj sustato nulužusius ka-
ulus, palaiko juos vietoj ir ne-
užkrečia laike operacijos. Bet
jei kaulai nulužo toliau nuo są-
narių, tuomet turite laukt gerų
rezultatų ir neturėsite šlubavi-
mo. Reikėtų žinot ir jūsų am-
žių, nes seniem žmonėm kaulai
nesugyja taip greitai ir gerai
kaip jauniem.

Kruvino Nedėldienio Prakalbos

Paminėjimas (sausio 9 dieną, 1905 m. Rusijos) kritusių ant barikadų 25000 Petrogrado gatvėse žūsių pas carą maldauti laisvės ir duonos. O šandien Rusijos bolševikų kova eina už laisvę ir duoną, ir liko neapgalvota, nors ir žuva tuksčiai kovoje. Taip ir Amerikos P. P. Darbininkų kova už laisvę ir pasiiluosavimą iš auginės vergijos; ir kuon ji skiriasi nuo Rusijos bolševikų.

Kalbėtojai kalbės rusų ir lenkų kalbomis. Prakalbas rengia P. P. D. Org. Siose vietose: utarninke, sausio 22 d., Liustybės svet., 1824 Wabansia ave., ir seredėje, sausio 23 d., Černausko svetainėje, Union ave. ir kampas 19 st. Kviečia P. P. D. komitetas.

Sudegė Viskas

Jau aš nebeesu ant 1718 So. Halsted st., ale tebedirbu kaip pirmiausia — Elektriskų Darbus: įvedu į senus ir naujus namus elektrą, taipgi parduodu visokias Elektriskines Lempas ir pakabinu. Visą darbą padarau atsakančiai.

P. STEPHAN
Electric Works &
Repair Co.
2417 W. 45th St., Chicago
Tel. McKimly 5233.

Dabar laikas

Pirkti

Susivienijimo Liet. Amerikoje

KALENDORIŲ

Šiems 1918 metams

Kaina 25 centai

Sis Kalendorius yra pilnas įvairių naudingų žinių-žinių, su daug pasiskaitymų ir paveikslų, knyga 224 puslapių.

Galima gauti

"NAUJIENŲ" OFISE

1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUJI AKINIŲ

Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jeigu nuolat Tau ašaros krinta iš akių, jeigu Tau skauda akys, jeigu skaitant raides susibęja ir krūva, jeigu spauda rodosi Tau dviguba, jeigu turi uždegimą akių, jeigu tau skauda akys skaitant arba slauant, tuokart esi reikalingas akiniai.

Umkite apturėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patirtimo ir Vaitėkiaus parapijoje. Stiklai išlūgti sulig juo akių ir skiniai padaromi belaukiant, labai vidutiniškai kaina.

JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
TĖMYKAIT MANO UŽRASA.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
Kampas 18-tos gatvės Ant Platt's Aptiekos 2-ros auslės.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 diena.
Tel. Canal 5335

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Dury, Lentų Rėmų ir Stoginės Popieros.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

MOKYKLA
Jei nori greitai ir paskmingai išmokti Angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti, tai laukyk mūsų mokymų. Apart Anglijo kalbos, čia mokoma: Lietuvių kalbos, S. V. Istorijos, Laisvės Rūšių, Lenkų, S. V. Valdybos Principų, Ispanų, Lotynų, S. V. Pilietybės Gramatikos, Arithmetikos, Geografijos, Retorikos, ir tt. GRAMMAR & HIGH SCHOOL, Karsų, Gyvenamųjų taisyklių mokymai per laisvą. Visiškai mokoma Lietuviškai.
American College Preparatory School
303 S. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
KAMPAS 31-MOS IR HALSTED GATVIŲ

MOKYKITE barzdaskutystės amato dabar; užtektinai praktikos; gera instrukcija; klesos dienomis ir vakarais; mokestis \$15.00; galite užsidirbti pinigų mokindami; patarkite savo draugams taipgi mokytis; mokame komisiškai.

BURKE BARBER SCHOOL
612 W. Madison St., Chicago

Mintis --- žmonių valdytoja.

(Tęsa)

Baimė ir rūpestis nėra vienatiniiais pražūtingais susijudinimais. Silpnasirdžiai žmonės esti perspėjami, kaip pražūtinga yra nepaprasti susijudinimai, bet daug mažesnę bledį jie teikia drūtam žmogui. Daugelis susijudinimų arba siuntimų jausmų andros buvo priežastis a-popleksijos ir kitokios rūšies mirčių. Liudėsis, piktumas ir kiti blogi susijudinimai esti priežastis beprotystės daugelyje atsitikimų.

Susikrimitimas yra vienas iš plačiai žinomų pražūtingų susijudinimų. Dailininkas Corregio, yra sakoma, mirė iš susikrimitimo, kad jis tegavo tik 40 dukatų už savo piešinį, kuris dabar yra vienas iš didžiausiųjų turtų Dresdeno muzejaus. Keats mirė iš priežasties kritikos, per daug aštrios jo jautriam protui, taip-pat kaip ir šimtai kitų jautrių sielų. Neretai tenka girdėti mergaitę numirštant iš priežasties susivylimo meilėje. Net linksmybė užmuša žmogų, jeigu ji esti umia. Tenka matyti laike-raščiuose, kaip seneliai, sulaukę savo senai pražuvusių kudių, numiršta iš džiaugsmo. Žmogus mirė iš džiaugsmo Paryžiuje, kuomet paaiškėjo, kad jo lioterijos tikietais laimėjo didelį turtą. Poni Corca iš Copaks, U. Y. mirė iš penkiatą minučių po to, kaip jos sumus netikėtai apsi-vėdė.

Jeigu susijudinimas ir neužmuša žmogų, bet padaro jam neatlyginamą bledį. Siuntimas uparos — piko upo — sunaikina apetitą, sustabdo maisto malimą viduriuose, suerzina nervų sistemą ir pralina ilgos valandos, net ir keletas dienų, ko ji ateina į savo normalią stovį. Piktumas pagimdo bledingas pervesmes kune ir prote taip-pat, kaip kad permaino skaistų veidą paveikslan lišinos. Motinos piktas upas gali užnuodinti žindomąjį kudių. Kraštutinis užpykimas gali pagimdyti gėltigę nekuriuose atsitikimuose; panašus susijudinimas gali išsukti vėmimą.

Pavydas (skaugė) yra vienas iš pražūtingiausių, pavojingiausių svikatos priešių; jis išardo žmogaus organizmą ir užkerta kelią linksmybei ir pasisekimui. Pavydo aukos visiškai netenka sveikatos, jeigu priežastis nesi prašalinama ir esti taip sudemoralizuojami, jų dvasia esti taip nuslopinama, kad jie gali papildyti žmogžudystės, sauzudystės arba jie gali pamšti. Drūta nuolatinė neapykanta netik sunaikina maisto virškinimą, malimą, netik išplėšia praklinias ir ramias mintis, bet ir sudarko žmogaus charakterį.

Tos pražūtingos pasekmės visokių susijaudinimų apsi-reiškia todėl, kad laike susijudinimo, kunas pagimdo tulus chemiskus elementus, kurie panėsi į gyvačių nuodus. Tie nuodai, išsukdami baimę ir piktumą gyvatėse, susilieja į tam tyčia priręstus rezervuarus, krepselius gyvačių žiotyse ir tarnauja joms įrankiu apsigynimo, bet žmogaus kune jie esti krauju išnešojami po visą kūną ir tokiu būdu užnuodija organizmą, nepaisant kraujo pastangų pašalinti juos.

Prof. Emil Gates, kuris daugiausia už visus nuveikė toje srityje, sako: "Turbut nei vienas nenustebs, kad susijudinimai arba jausmai liudėsis, skausmo ir susikrimitimo paliečia visas kuno funkcijas, kadangi kiekvienas" galėjo patęmyti, kaip kiekvienas žmogus, pagautas tų jausmų, lėčiau kvėpuoja, maisto virškinimas apsisloja, kraujo cirkuliacija silpnėja, veidai išblyksta ir akis netenka savo žibėjimo."

Su pagelba tų bandymų prof. Gates prirodė, kad po įtekme linksnių ir praklinių jausmų bei susijaudinimų žmogus esti daug veiklesnis, jo muskulai esti daug drutesni ir jo protas esti daug tobulėsnis, negu po įtekme dvasių slopinančių jausmų.

"Organizmas stengiasi pašalinti iš kuno nuodingus elementus" — sako prof. Gates, todėl tai nenuostabu, kad laike susikrimitimo ašaros neveltui teka iš akių; laike baimės viduriui pradeda nepaprastą judėjimą ir inkstų darbas esti apsunkintas; todėl tai laike ilgo baimės upo kunas esti išpilamas šaltu prakaitu; laike užpykimo upo jaučiasi burnoje kartus skonis kaip pasėkmė apstaus atsiradimo iš kuno pašalinamos sieros-mėldazinės rūgšties (sulpho-cyanates). Prakitais baimės laike skiriasi nuo paprasto prakaito ir net turi ypatinę smarvę.

Toliau profesorius E. Gates tęsia:

"Dabar galima prirodyti, kad tai yra pašalinamoji sumaikintai medaga po įtekme negatyvių jausmų bei susijaudinimų; a-part to, dvasių slopinanti jausmai tiesioginiu būdu padaugina kiekybę tų nuodų. Priešingai tam, linksnių, praklinių jausmai atitaiso padarytą bledį tų nuodų ir dvasių slopinančių jausmų, verčia kuno cėles išdirbti ir sukrauti gyvybės energiją ir kuną maitinančius elementus.

"Naudingą patarimą galima išvesti iš tų bandymų (eksperimentų). Laike liudėsis ir susikrimitimo reikia dėti visas pastangas, kad išsukus apstėsių prakitavimą, alsavimą ir išsukus inkstų veiklumą pašalinti tų nuodų. Išsik atviran o-ran ir dirbk koliai prakitais iš-pils; tuomet maudydamasis nuplauk kūną net keletą kartų dienose; priešingame atsitikime gali sekti odos užkrėtimas, egzema arba t. p. ligos: vislabiau-siai stengkis pakelti nupuolusią dvasią, skaitydamas puikius raštus ar tai būtų drama, poezija arba dailė. Stengkis sužadinti linksnius ir praklinius jausmus. Linksmybė pagimdo energiją, pagerina bei pagelbsti augimui maitinama kūną ir prailgina gyvenimą. Praklinių jausmai suteikia mums visus pasi-linksminimus, kokie tik yra galimi gyvenime, ir moksliškas jų studijavimas, laipsniškas lavinimos žingsnis po žingsniu suteiks mums galę valdyti savo jausmus. Su pagelba tinkančio lavinimos dvasių slopinanti jausmai gali būti pašalinami iš gyvenimo ir praklinių linksni jausmai įlepyti ji.

Auklėjimas susikrimitimo iš mėsensio mėsensio, iš metų į metus, kaip daugelis žmonių daro, yra netik prasikaltimas sau, bet prasikaltimas visiems tiems, su kuriais mes sueiname. Susikrimitimas neduoda naudos nei vienam, o labiausiai susikrimitime kankinančiam žmogui, kuris irgi nėra nekiek laimingesnis. Žmogus mirės arba atsiškyręs ir iškelia, negali džiaugties jų nuolatinio liudėsiu; kiekvieno žmogaus, gyvenančio su liudėtoju dvasia esti taipgi slopinama. Tokie liudėsis yra tik sau-pasigailėjimas, saumylstė. Susiramimimas, linksmybė gal buti žuvo ant visuomet tulose gyvenimo šakose, bet kodel žmogus negalėtų džiaugties ir gėrėtis linksmais atsiminimais iš pračities, vietoje liudėsis ir pripildžius savo ir kitų gyvenimą skurdū vien tik todėl, kad negali džiaugties tomis linksmybėmis visuomet. Ką gi jys manytumėte apie keliauninką, kuris liudėdamas ir verkdamas sugrįžti iš šveicarijos todėl, kad jis negalėjo pasilikti tenai ant visuomet ir negalėjo visuomet džiaugties ir gėrėtis puikiais kalnais, upėmis ir kloniais? Jo jausmai geri, jo akis blizga, kuomet jis pasakoja a-

Keturios Pasitiketinos Gyduoles.

Kosulys, yra labai nesmagus apsi-reiškimas, reikalaujantis malonaus vaisto, kuris palengvintų aštrumą skausmų ir paliosuotų skreplius.

SEVERA'S Balsam for lungs

(Severos Balsamas Plaučiams) yra malonus, tobulas ir atsakantis kosuliui, vaistas kiekvienam šeimoms artui. Ir jauniausias kudiškas gali jį naudoti gerlaustioms pasekmėm. Jame nesiranda joks opiumas ar morfinas.

Kainos 25 ir 50 centų.

šalčiai praneša apie savo buvimą atkarti-tui čiaudėjimu, sausumu nosies ir galvos skaudėjimu. Yra geru papročiu panai-kinti šaltį pačioj pradžioj imant.

SEVERA'S Cold and Grip Tablets

(Severos Plotkelės nuo Peršalimo ir Gripo). Jie yra gerai žinomi greitai sulaukymui šalčio, prašalinimo šalčio į dieną arba dvi, jeigu jos paminomos laike ir sulgy nurodymų.

Kaina 30 centų.

Kaipo Linimenta būrėti omenyje vardą gerai mes galime patarti Jums žinomos naminės gyduolės, garsinamos vardu

SEVERA'S Gothard Oil

(Severos Gothardiskas Aliejus). Tai yra geras linimentas gydymui skausmų krutinėje, pečiuose arba sonuose, reumatizmui; strėnų gėl-mui; ir bile kur yra žinoma, kad linimentas at-nesa pagelbą.

Kainos 30 ir 60 centų.

Strėnų skaudėjimas paprastai paeina nuo ink-tų betvarkės ir negali bu-ti aleistas. Atkreipkite atydą į šitą gamtos persergėjimą. Prižiūrėkite dalyką ir imkite

SEVERA'S Kidney and Liver Remedy

(Severos Gyduolė nuo Inkstų ir Kepenų). Tai yra galingas infekstams vaistas gydymui šlapina-mosios ir puslės betvarkių, strėnų skaudėjimo, kojų tūnimo; apkvaitimo, gėltigės, piktumo ir rūgščių vidurių.

Kainos 75 centai ir \$1.25.

By kuri iš šių keturių gyduolių, arba by kuri kita iš Severos gyduolių galima pirkti savo apieilinkės aptiekoje. Jeigu aptiekorius negali Jums pristatyti, rašykite į

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

pie gamtos gražybės įspūdžius.
Horace Fletcher rašo:

"Siame atvejuje — mirties at-sitikime, žmogus privalo pertik-rinti sau, kad persiskyrimas yra neatbutinas ir neapsilenkiamas, ir turėtų viršyti privilegiją tur-ėti savo numylėtas ypatas šalyje savęs visuomet; užuojauta ir padėka turėtų viršyti liudėsi ir apgailestavimus tuose atsitiki-muose.

"Atyda į mirtį turėtų būti to-čia, kad ji sužadintų linksnius ir praklinius jausmus. Kodel netarti: "Išsik ramybėje, ma-no numylėtini; žengk geresnin gyvenimą, kuris yra pasėkmė visokių gamtos apsi-reiškimų. Neilgai trukus aš paseksiu tavo; mano linksmybė, mano padėka yra sudėta jums, mano meilė y-ra palaiminta ta linksmybe, ku-riai man suteikė; jūsų geri dar-bai pasilik man širdyje ant vi-suomet ir aš jūsų neužmiršiu."

(Bus daugiau.)

PUS-BALSO SYSTEMAS

NAUJAGADYNIŠKA KONSERVATORIJA
FRANK BAGDZIUNAS
Direktorius
3343 So. Union Ave. Chicago.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vart-jamos daugumos lietuvių, kurie gr-žija koncertinę ir augštai rekomė-duojama kaip geriausia koncertin-padarysta Suvenyose Valtijose, A-merikoje. Mes galime jas parupis-ti augšto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiu-čiame dykal.

Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

Tel. Yards 3654. **AKUSERKA**
Mrs. A. VIDIKAS
Baigusi Akuserijos Kole-giją; ilgai praktiku-jusi Pensilvanijos ho-spitalėse ir Philadel-nijoje. Pasekmingai patarnauja prie gim-dymo. Uždyka duoda gerą visokiame ligose moterim ir merginoms.
3113 So. Halsted Str., (Ant antrų lubų) Chicago.

MASTER SYSTEM

Čia Yra Jusų Proga
Gauti geresnį darbą ir dau-giaup inigų.
Visur reikalinga daug kirpė-jų, trimerių, rankovių, kišeninių ir skylėlių dirbėjų. Taipgi preserių ir siuvėjų elektros maš-inomis. Darbai laukia. At-eikite dienomis arba vakarais. Lengvi mokesčiai.
Specialis skyrius merginoms. Duodama diplomai.
Patrenos daromos pagal Ju-sų mięra—bile stailės arba dy-džio, iš bile madų knygos.
Master Designing School
J. F. Kasnicka, Ferdinolis
118 N. La Salle gatvė, Kumb-rys 416-417, prieš City Hall

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES

6205 So. Halsted st., 2336 W. Ma-dison, 1850 Wells St., 137 Mokyklos Suv. Valtijose. Siuvimas, Petrenų Kirpinas, De-signing, del biznio ir namų. Vie-tos duodamos dykal. Diplomai. Lengvi išmokėjimai. Gwarantuo-ta išmokinti jus pasiuti suknes už \$10. Phone Seeley 1043
SARA PATEK, Pirminkė

Dr. Ramser

AKIŲ SPECIALISTAS
Priešmės vietoje tinkamus akinus, egzami-nuoja ir patarimus duoda dykal.
786-88 Milwaukee ave., arti Chicago av. 2ro lubos. VALANDOS: Nuo 9 ryto iki vake-rų. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 2 po pietų
Tel. Haymarket 2484.

KIŠENINIS ŽODYNĖLIS

Lietuviškai-Angliškai
— i-r —
Angliškai-Lietuviškai

Talpina savyje reika-lingiausius, kasdie var-tojamus, žodžius. La-bai paranki knygutė ne-šiotis ir kiekviename reikale pasinaudoti.
Kaina 50c paprastu ir 75c geru skuriniu ap-daru.

Galima gauti "NAU-JIENŲ" Administraci-joje, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

GERB. Naujienų skai-tytojos ir skaityto-jai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas sankro-vas, kurios skelbiaut Naujienose.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Gyvenimui ir Ofisė.
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriskų, Vyriškų ir Vaiku
Taipgi Chroniskų Ligu
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet
ir nuo 6 iki 8:30 vak. Nedėlio-mis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

M. SAHUB M. D.

Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriškų ir Vaiku, taipgi Chroniskų Ligu
OFISAS: 1379 Milwaukee Ave., Kampas North Ave. Kamaryje 200
VALANDOS: 8:30 iki 10 ryto
1:30 iki 5:15 7:30 iki 9 vakare

DR. A. MONTVID

Gydytojas ir Chirurgas
OFISAS: 1553 W. Madison st., Kampas Ashland Boul., vir-šų banko, Room 600.
VALANDOS: 10—12 ryte; 5—6 vak. PHONE Haymarket 2563.
REZIDENCIJA: 3332 North av.
VALANDOS: 7—9 vakare.
PHONE Albany 5546.

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaiku ir visų chroniskų ligų
933 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Telephone Haymarket 2544
VALANDOS: 10—11 ryto; 2—3 popietė; 7—8 vakare. Nedėliomis 10—12 diena.
3354 S. Halsted St., Chicago
Telephone Drovers 9693

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS
Gera lietuviams žinomas per 16 me-tų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vy-rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-ray ir kitokių elektros prie-taisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 19th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 6—8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 5412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8—9 ryto, tikrai.

TELEPHONE YARDS 5834.

Dr. P.G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Tel. Armitage 984

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
X-SPINDULIAI
2121 N. Western ave.
Valandos: 9—12 ryte; 2—3 vakare.

